

Foreningen NORDEN

REFERAT AF LANDSSTYRELSESMØDE GRUNDTVIGSSALEN, VARTOV LØRDAG DEN 10. JUNI 2017 KL. 11.00 – 16.00

Tilstede: Jørgen Andresen, Line Barfod, Lars Barfoed, Elisabeth Espedal, Grethe Hald, Bent Jensen, Mogens Jensen (*landsformand*), Lisa Juhler, Jakob Lund, Susanne Prip Madsen, Dorit Myltoft, Marion Pedersen (*næstformand*), Elisabeth Skautrup (*FNU*), Merete Riber, Lise Withthøft.

Fra landskontoret: Maj-Britt Skovbro Hansen og Peter Jon Larsen.

Referat: Peter Jon Larsen.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

2. Godkendelse af referat fra 18. marts 2017

Referatet blev godkendt.

3. Meddelelser

a.) Landsformand

Mogens Jensen berettede om Arktisk Råds møde i maj efter **Trump** havde meddelt USA's exit fra Paris-klimaaf-talen, hvor den amerikanske udenrigsminister **Rex Tillerson** dog bekræftede USA's fortsatte engagement i udviklingen omkring Arktis. Rådet har nu fået Schweiz og Vestnordisk Råd som observatører. Pt. er det Finland, der har formandskabet. Han henviste derefter til Norge, der havde lavet en ny udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi, og Danmark ville også komme med en inden for kort tid, som foreningen ville reagere på.

Mogens Jensen havde, som formand for Foreningen NORDEN, været med i Mik Schacks udsendelse Naboservice på DK4 og skulle i forbindelse med folkemødet på Bornholm optræde sammen med vores minister, **Karen Ellemann**.

Lars Barfoed mente, det var godt, at foreningen var parat med en reaktion fra et tværpolitisk ståsted på regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi.

Mogens Jensen understregede i den sammenhæng foreningens ønsker til højere grad af ambassadesamarbejde mellem de nordiske lande og foreningens vedtagelser angående Arktis.

Marion Pedersen var enig i, at Arktis var vigtigt, men også at vi skulle reagere, hvis ikke de nordiske samarbejde blev prioriteret højt i strategien.

Line Barfod mente, det var godt, hvis vi spillede ind ang. strategiplanen. Ambassadorsamarbejdet skal bruges offensivt, lige som klima, menneskehandel og verdensmålene bør prioriteres.

Jacob Lund mente også, der var vigtigt at tage den nordiske model op og henviser til det gode samarbejde mellem de nordiske lande i reaktionen.

Jørgen Andresen understregede også betydningen af, at Norden er klemmt i forhold til USA, Rusland og EU.

Lars Barfoed understregede, at i en verden uden lederskab må vores region rykke tættere sammen, og han glædede sig over, at de nordiske statsministre var rykket sammen efter Trumps exit fra Paris-aftalen. Det var et rigtig godt signal.

Mogens Jensen ville tage afsæt i den mundtlige beretning til repræsentantskabsmødet og vise, at Pilen peger mod Norden. Men han beklagede også, at det ikke var let, at få det nordiske stof ind i medierne, men det skulle ikke afholde os fra at gøre forsøget.

b.) Forretningsudvalg

Susanne Prip Madsen fortalte om forberedelserne i Folkemødet på Bornholm og om arbejdet i BSNGO (Baltic Sea NGO Forum).

Flere af landsstyrelsens medlemmer rettede kritik af informationen, herunder at der ikke var givet information om, at senest planlagte forretningsudvalgsmøde var blevet aflyst, hvorfor der ikke lå referat fra mødet på intranettet.

Generalsekretæren beklagede, og lovede bo og bedring.

c.) Uddannelsesudvalg

Merete Riber fortalte om udvalgets arbejde, hvor der afholdes to møder om året og har sagerne vedr. skole, biblioteksugen, sprog og kulturelt samarbejde. **Bo Knudsen** er nu trådt ud, så hun kom med et opråb: vi mangler en aktiv lærer i udvalget!

Line Barfod anbefalede, at udvalget to kontakt til DR med henblik på, at det nordiske stof kom mere med i Ultra Nyt for de 7 – 12-årige på DR Ultra.

Lisa Juhler bemærkede, at Nordisk Biblioteksuge fra næste år kommer til at ændre navn til Nordisk Litteraturuge, hvilket **Merete Riber** bekræftede. Dette sker for bedre at signalere, at det ikke kun er for bibliotekerne.

d.) Jubilæumsudvalg

Mogens Jensen glædede sig over den positive debat, der havde været på repræsentantskabsmødet. Vi arbejdede nu på at færdiggøre et forum på intranettet, hvor lokalafdelingerne kunne dele erfaringer med hinanden. Vi arbejdede også med etableringen af en app, hvor alle – både foreningen nationalt og lokalt og vores samarbejdspartnere – kunne lægge aktiviteter ind i forbindelse med jubilæet. Vi ville også i den kommende tid motivere højskoleforeningerne, brugsforeninger mmm. til at komme med en opfordring til deres lokale om at gå positivt ind i markeringen af jubilæet med et brev, som de lokale NORDEN-afdelinger kunne tage under armen til et møde med dem lokalt. Nordea-fonde havde også vist interesse for at støtte foreningen med en udvidelse af Nordisk

Litteraturuge i 2019 i samarbejde med Danmarks Biblioteksforening og Bibliotekarforbundet og et tilsvarende lokalt nordisk filmprojekt i samarbejde med Verdens TV og Det danske Filminstitut. I forbindelse med den idepolitiske debat, havde han fået tilsagn fra **Mogens Lykketoft** om, at han ville skrive et debatoplæg om Nordens rolle i forbindelse med FN's 2030-mål.

Lars Barfoed understregede vigtigheden af at få flere erhvervsorganisationer med i forberedelserne og anerkendt ideen med et nordisk Davos.

Mogens Jensen var enig i dette og fortalte om forarbejdet, hvor foreningen havde holdt en erhvervskonference hos **Fritz Schur**, hvor ambitionen også er, at der bliver etableret et nordisk erhvervsnetværk i lighed med det man tidligere havde i form af Stiftelsen for Industriudvikling i Norden.

4. Evaluering af repræsentantskabsmødet

Mogens Jensen glædede sig over et vel afviklet møde i nogle smukke rammer og med en god debat.

Landsstyrelsen nikkede.

5. Status på Handleplan

Lars Barfoed mente, det ville være godt med nogle målepunkter. Hvordan kan vi fastholde bevidstheden i befolkningen om det nordiske kulturfælleskab og folk opfattelse af det nordiske samarbejde?

Mogens Jensen henviste til, at Nordisk Ministerråd lavede sådanne undersøgelser – dog alt for lidt. Seneste undersøgelse fra 2008 kan ses på [file:///C:/Users/Peter/Downloads/Opinionsundersogelse%20om%20Norden%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Peter/Downloads/Opinionsundersogelse%20om%20Norden%20(1).pdf).

Jørgen Andresen mente, vores problem var, at befolkningen kender det nordiske samarbejde, men de kender ikke Foreningen NORDEN.

Dorit Myltoft mente også, at vi kunne udnytte det målbare bedre i både strategi og handleplan.

Lars Barfoed mente, at foreningen var meget produktiv, men at det også var vigtigt ind imellem at se på målsætningerne for foreningen.

Mogens Jensen var enig og foreslog, at vi på næste landsstyrelsesmøde tog en temadrøftelse om folkeopinionen vedrørende det nordiske og tog en med, som stod for opinionsundersøgelserne.

6. Økonomi

Der er ikke sket ændringer siden der blev redegjort for det på repræsentantskabsmødet.

7. Konstitueringer

Landsstyrelsen blev enige om følgende:

Foreningen NORDENS Forretningsudvalg / Forretningsorden

1. Forretningsudvalget varetager assisteret af Landskontoret de daglige forretninger med ansvar over for Landsstyrelsen.

2. Formanden leder møderne. I tilfælde hvor formanden har forfald, bliver mødet ledet af næstformanden.
3. Der afholdes møde i forretningsudvalget mindst fire gange årligt samt når landsformanden eller mindst to medlemmer af forretningsudvalget ønsker det.
4. Dagsorden med tilhørende bilag samt eventuelle indstillinger udsendes mindst otte dage før afholdelsen af forretningsudvalgsmødet.
5. Dagsordenen skal hver gang indeholde punkter som løbende sager, FNF og økonomi. Til økonomipunktet vedlægges kvartalsvise budgetopfølgninger med oplysning om foreningens likviditet. Forretningsudvalget er ansvarligt for udarbejdelse af regnskab og budgetter. Forretningsudvalget følger foreningens økonomi herunder at projekter gennemføres i henhold til de indgåede aftaler.
6. Generalsekretæren er sekretær for forretningsudvalget.
7. Det tilstræbes at beslutningsreferatet indenfor 14 dage lægges på foreningens hjemmeside. Forretningsudvalget får referatet til gennemsyn en uge, hvorefter det - i fald der ikke er kommentarer - lægges på foreningens hjemmeside.
8. Ved eventuel stemmelighed ved afstemninger i forretningsudvalget er mødelederens stemme udslagsgivende. Forretningsudvalget er beslutningsdygtigt, når et flertal af forretningsudvalgets medlemmer er til stede, når beslutningerne træffes.
9. Forretningsudvalget kan indstille til landsstyrelsen at nedsætte arbejdsudvalg og indkalde særligt sagkyndige personer i forbindelse med bestemte sager på dagsordenen. Særligt sagkyndige kan kun deltage i behandlingen af de(t) relevante punkt(er) på dagsordenen.
10. I forbindelse med deltagelse i Forretningsudvalgsmøder dækkes transportomkostninger. I udgangspunktet dækkes transportomkostninger med op til 2. klasse tog samt pladsbillet. Hvis helt særlige forhold taler for det, kan der efter forudgående individuel vurdering, dækkes transportudgifter til anden transportform. Ved kørsel i egen bil dog kun hvad der svarer til statens laveste takst. Hvis et møde aflyses, så rabatterede billetter ikke kan refunderes, refunderer landsforeningen indkøbte billetter.

Medlemmer: Mogens Jensen (landsformand), Marion Pedersen (næstformand), Aage Augustinus, Birte Fangel, Bent Jensen, Susanne Prip Madsen og Merete Riber.

Foreningen NORDENS Uddannelsesudvalg / Kommissorie

Foreningen NORDENS Uddannelsesudvalgs opgave er at sikre og udbygge kontakten til nuværende og fremtidige skole- og biblioteksmedlemmer. Udvalget skal sikre, at lokalafdelingerne i højere grad involveres i Den Nordiske Biblioteksuge. Udvalget foretager en lovovervågning som sikrer, at Foreningen NORDEN kan afgive høringssvar, når der fremsættes lovforslag, som har betydning for de nordiske elementer i dansk lovgivning inden for skole- og biblioteksområdet. Udvalget skal undersøge samarbejdsmulighederne med lærerseminarierne og projekt Sprogpiloter med henblik på at kunne understøtte hinanden i at nordiske tekster og det nordisk sprog bliver et naturligt element i undervisningen. Udvalget skal følge udviklingen i nordiske lærerudvekslinger og venskabsskoleklasser og komme med forslag til hvordan området kan udbygges.

Foreningen modtager et beløb fra Undervisningsministeriet og har fået i opdrag at iværksætte de forpligtelser Undervisningsministeriet har påtaget sig i forbindelse med indgåelsen af de nordiske aftaler på undervisningsområdet samt de nordiske forpligtelser, der lå og fortsat ligger i Folkeskoleloven. Arbejdet har to primære formål: dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold, dels at give lærere vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold. Af Helsingforsaftalen fremgår regeringsaftalerne på det nordiske kulturområde. Aftalerne om undervisningsområdet fremgår under Kulturelt Samarbejde Artikel 8: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland. ” I overensstemmelse hermed står der i bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk: ”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab” Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes: ”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”. Foreningen NORDEN bistår med at udfylde disse rammer.

Uddannelsesudvalget har, ud over skoleopgaven, også opgaven med den nordiske biblioteksuge, de sprogopgaver, der tidligere lå i Sprogudvalget, samt det kulturelle samarbejde.

Udvalget sammensættes med en person fra forretningsudvalget, en eller flere lærere, en eller flere bibliotekarer samt Foreningen NORDENs repræsentant i Dansk Sprognævn. Udvalget betjenes af landskontorets skolemedarbejder.

Medlemmer: Merete Riber (formand), Lisbeth Bjørn Hansen, Bodil Porsbjerg og Marion Pedersen er tilknyttet udvalget, da hun sidder i Dansk Sprognævn, som Foreningen NORDENs repræsentant.

Foreningen NORDENs Jubilæumsudvalg / Kommissorie

Der nedsættes et jubilæumsudvalg – men med fokus på det idepolitiske. Foreningen NORDEN bliver 100 år i 2019. Foreningen NORDEN blev startet i Danmark, Sverige og Norge 5 måneder efter afslutningen af 1. verdenskrig, som en fredsbevægelse. Foreningerne NORDEN blev to gange indstillet til Nobels Fredspris, for foreningernes arbejde for at skabe internationale relationer, der kunne modvirke krig og ufred. Vi foreslår, at vi med udgangspunkt i jubilæet markere os, som en forening, der har rødder i fortiden, men også bud på nutiden og fremtiden. Et udvalg, der suppleret med gode folk udefra, kan igangsætte en idepolitisk og fremadrettet debat, hvor vi ønsker at inddrage alle foreningens led. Enkeltmedlemmer, lokalafdelinger og kredse skal være med til at give deres bud på fremtiden. Så vil vi samle alle de gode ideer, og på 100-året fremlægge et omfattende og visionært program om fremtidens nordiske arbejde. Grundforudsætningen er allerede klar: det skal fortsat bygge på folkelighed. Et samarbejde, der er rodfæstet. Et samarbejde med bred folkelig appel. Men ud fra den forudsætning, kan alt komme i spil. Vi skal markere 100-års jubilæet

kulturelt og ideopolitisk. Vi skal have en fest og invitere gode venner af foreningen med til festen. Vi skal vise, at NORDEN er for alle. Kendte og ukendte, unge og gamle.

Tidshorisont: Udvalget nedsættes på det konstituerende landsstyrelsesmøde den 11. juni 2016. Udvalget skal arbejde frem til og med 2019 og skal på repræsentantskabsmødet maj 2017 fremlægge en overordnet plan for forberedelsen, inddragelsen og gennemførelsen af jubilæumsaktiviteterne.

Medlemmer: Mogens Jensen (formand), Marion Pedersen, Line Barfod, Lars Barfoed, Svend Tychsen og formanden for Foreningen NORDENs Ungdom.

Øvrige konstitueringer

Fonde

I **Kulturfonden for Danmark og Finland** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Birte Fangel** med **Bent Jensen** som suppleant.

I **Fondet for dansk-islandsk Samarbejde** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Aage Augustinus** med **Susanne Prip Madsen** som suppleant.

I **Fondet for dansk-svensk Samarbejde** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Jakob Lund** med **Hanne Ekstrand** som suppleant.

Femte Maj-Fonden. Denne fond, hjemmehørende i Göteborg, uddeler stipendier hvert andet år til unge danske, som under kortere ophold i Sverige ønsker at studere svensk kultur samt svensk samfunds- og næringsliv. I fondsstyrelsen er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Peter Jon Larsen** med **Merete Riber** som suppleant.

I **Baltic Sea NGO Network Denmark** sidder **Susanne Prip Madsen** med for Foreningen NORDEN, idet landsstyrelsen har bedt Foreningen NORDEN/København om at repræsentere foreningen i denne sammenhæng.

FNU: Her sidder **Susanne Prip Madsen**, som foreningens observatør.

8. FNF

Der var ikke ny at rapportere, men **Marion Pedersen** og **Peter Jon Larsen**, som havde repræsenteret foreningen på de seneste møder henviste til FNF's mødereferater.

9. TEMA: Foreningen NORDENs Ungdom

Formanden for Foreningen NORDENs Ungdom, Elisabeth Skautrup, præsenterede sig og FNU, hvor hendes ambition det første år i formandsstolen var, at samle op på tingene. Den førstkommende aktivitet var en jubilæumstur til Færøerne, FNU har pt. ca. 500 medlemmer, hovedsageligt studerende. Der var en styrelse på 5 medlemmer. Der var flere lokalafdelinger, men især lokalafdelingerne i København og Århus var aktive. FNU ville være til stede på Roskildefestivalen med et Camp Norden, og havde også ambitioner om at være til stede på Folkemødet på Bornholm fra 2018. FNU stod for det fællesnordiske Café Norden, der skulle holdes i Århus i efteråret med sprog og kommunikation som tema. Man ville også holde en nordisk

oktoberfest i Malmø med mjød og krebsegilde. FNU ville gerne dyrke den idepolitiske side mere og lave møder med de ungdomspolitiske foreninger.

Marion Pedersen henviste til Norden-ambassadørerne, som er blevet uddannet i forbindelse med Nordjobb, som også kunne hjælpe med at få mere gang i ungdomsarbejdet.

Jakob Lund mente også, det var vigtigt at satse yderligere på brugen af de sociale medier, og han så også gerne nyhedsbreve fra FNU, som også kunne sendes til Foreningen NORDENs tillidsfolk.

Dorit Myltoft så gerne, at FNU også tog kontakt til de unge på erhvervsskolerne, som måske bedre kunne bruge de nordiske muligheder.

Line Barfod opfordrede FNU til at være aktive i de idepolitiske debatter, f.eks. i forbindelse med den idepolitiske satsning, som Foreningen NORDEN nu tog op i sammenhæng med jubilæumsfejringen.

10. Eventuelt

Lise Witthøft foreslog, at man også tog en drøftelse af foreningens navn i forbindelse med jubilæet.

Næste møde er fastsat til

lørdag den 28. oktober kl. 11.00 – 16.00 på Vartov.

Pjl/PJL 06.07.17